

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL PROFESINIŲ STANDARTŲ RENGIMO, ATNAUJINIMO IR TVIRTINIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
(TAP-19-276(2); TAIS NR. 19-2181(2))**

2019-04-12 Nr. NV-1019
Vilnius

Projekto rengėjas: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas: Vyriausybės nutarimu patvirtinti naują profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarką.

Dabartinė situacija:

- Šiuo metu profesinio standarto struktūra, jo rengimo, keitimo ir papildymo tvarka patvirtinta švietimo ir mokslo ir ūkio ministro bendru įsakymu.
- Tvarkoje nustatyti *bendrieji standarto reikalavimai* (standartas rengiamas konkrečiai veiklų grupei, remiantis Ekonomikos veiklos rūšių klasifikatoriumi; standarto turinys formuojamas, remiantis kvalifikacijų tyrimais ūkio sektoriuje ir vadovaujantis Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu; Standartas atnaujinamas pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kas 5 metus ir kt.), *standarto struktūra ir turinys* (struktūrą sudaro standarto rekvizitai, t.y. pavadinimas, valstybinis kodas, o standarto turinį - ūkio sektoriaus apibrėžimas, pagrindinės ūkio sektoriaus veiklos sritys ir kt.), *standarto rengimo, keitimo ir papildymo tvarka* (soc. partneriai inicijuoja naujų standartų rengimą; sektorinis komitetas teikia siūlymus dėl standartų rengimo, keitimo ir pan.; ministerijos ir kitos įstaigos gali dalyvauti rengiant standartą ir kt.), *standarto vertinimas ir įteisinimas* (standarto projekto svarstymą organizuoja Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras; standarto projektą turi vertinti atitinkamo sektoriaus komiteto ekspertai, turi būti gaunamas Sektoriaus profesinio komiteto pritarimas, standartas tvirtinamas švietimo ir mokslo ir ūkio ministrų įsakymu ir kt.).
- Šiuo metu yra patvirtintas 1 profesinis standartas (Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas) ir parengti 23 profesinio standarto projektai.

Projekto esmė:

- Įsigaliojus naujos redakcijos Profesinio mokymo įstatymui profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarka turi būti patvirtinta Vyriausybės nutarimu.
- *Nutarimo projektu siūloma:*
  - *Apibrėžti bendruosius profesinio standarto reikalavimus* (profesinio standarto turinys bus formuojamas remiantis kvalifikacijų tyrimais, atliekamais atitinkamame ūkio sektoriuje ar jo dalyje; standarte turės būti aprašytos ūkio sektoriaus ar jo dalies kvalifikacijos pagal visus Lietuvos kvalifikacijų lygius ir nurodytos kiekvienai kvalifikacijai įgyti reikalingos kompetencijos ir kvalifikacijos suteikimo reikalavimai; standarto atnaujinimo apimtys galės būti įvairios, atsižvelgiant į pokyčius atitinkamame ūkio sektoriuje ir kt.);
  - *įtvirtinti profesinio standarto struktūrą* (standarto struktūrą sudarys rekvizitai (standarto pavadinimas, valstybinis kodas) ir standarto turinys (ūkio sektoriaus ar jo dalies apibrėžimas pagal atitinkamam ūkio sektoriui ar jo daliai priskirtinas ekonominės veiklos rūšis; ekonominės veiklos rūšims, priskirtinoms atitinkamam ūkio sektoriui ar jo daliai, vykdyti būtinų kvalifikacijų sąrašas ir kt.);

- *nustatyti profesinio standarto rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarką* (profesinio standarto rengimą vykdys ir organizuos ŠMSM įgaliota institucija tvarkyti kvalifikacijas, t.y. Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras; profesinio standarto rengimą ar atnaujinimą galės inicijuoti ne tik socialiniai partneriai, bet ir atitinkamos ministerijos, Vyriausybės įstaigos, kvalifikacijų tvarkymo institucija, mokslo ir studijų institucijos ir kt.; sprendimas dėl profesinio standarto rengimo ar atnaujinimo turės būti suderinamas ne tik su atitinkamu sektoriniu profesiniu komitetu, bet ir su ŠMSM; atitinkamo standarto rengimui ar atnaujinimui pasitelkiant institucijų, mokslo ir studijų, socialinių partnerių atstovus, bus sudaroma darbo grupė; norintys dalyvauti darbo grupėje turės atitikti tam tikrus reikalavimus; darbo grupės galutinį standartą turės parengti ar atnaujinti turės per 12 mėn.; sektoriai profesiniai komitetai galės teikti nuomonę pritarti arba nepritarti pradiniam, galutiniam profesinio standarto projektui; patvirtintas standartas bus teikiamas registruoti Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrai bei skelbiamas viešai).

Derinimas: projektas svarstytas 2019 m. kovo 19 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Viešojo valdymo ir socialinės grupės pateiktas pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. balandžio 12 d. išvadoje Nr. NV-1017 projektui pastabų nepateikė, tačiau pasiūlė įvertinti poreikį tikslinti Profesinio mokymo įstatymo nuostatas, susijusias su profesinių standartų rengimu ir atnaujinimu.

Atitiktis Vyriausybės programai:

- *Projektas susijęs su Vyriausybės programos 127.4 papunktyje numatytais nuostatomis „plėtosime patrauklią ir lanksčią profesinio mokymo sistemą, apimančią pirminį ir tęstinį profesinį mokymą, suderintą su darbo rinkos poreikiais...“ ir su Vyriausybės programos įgyvendinimo plano veiksmu „2.1.3.4. Profesinių standartų ir modulinį profesinio mokymo programų parengimas“.*
- *Projektas susijęs su Susitarimo dėl šalies pažangai būtinų reformų 3.2 papunkčio nuostatomis „gerinti švietimo kokybę, siekiant asmens ugdymo (-si) sėkmės, atsižvelgiant į valstybės poreikius atitinkančių žmoniškųjų išteklių plėtrą, ir stiprinti sąsajas su verslu ir visuomene, sudarant sąlygas socialiniams partneriams įsitraukti į švietimo valdymą ir poreikio prognozavimą, o verslui - aktyviai šiame procese dalyvauti ir prisidėti prie specialistų rengimo“ ir su Susitarimo įgyvendinimo plano veiksmu „3.2.5 Profesinių standartų ir modulinį profesinio mokymo programų parengimas“.*

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės patarėja

Jolanta Bieliauskaitė

tel. 8 706 63 985, el.p. jolanta.bieliauskaite@lr.lv.lt